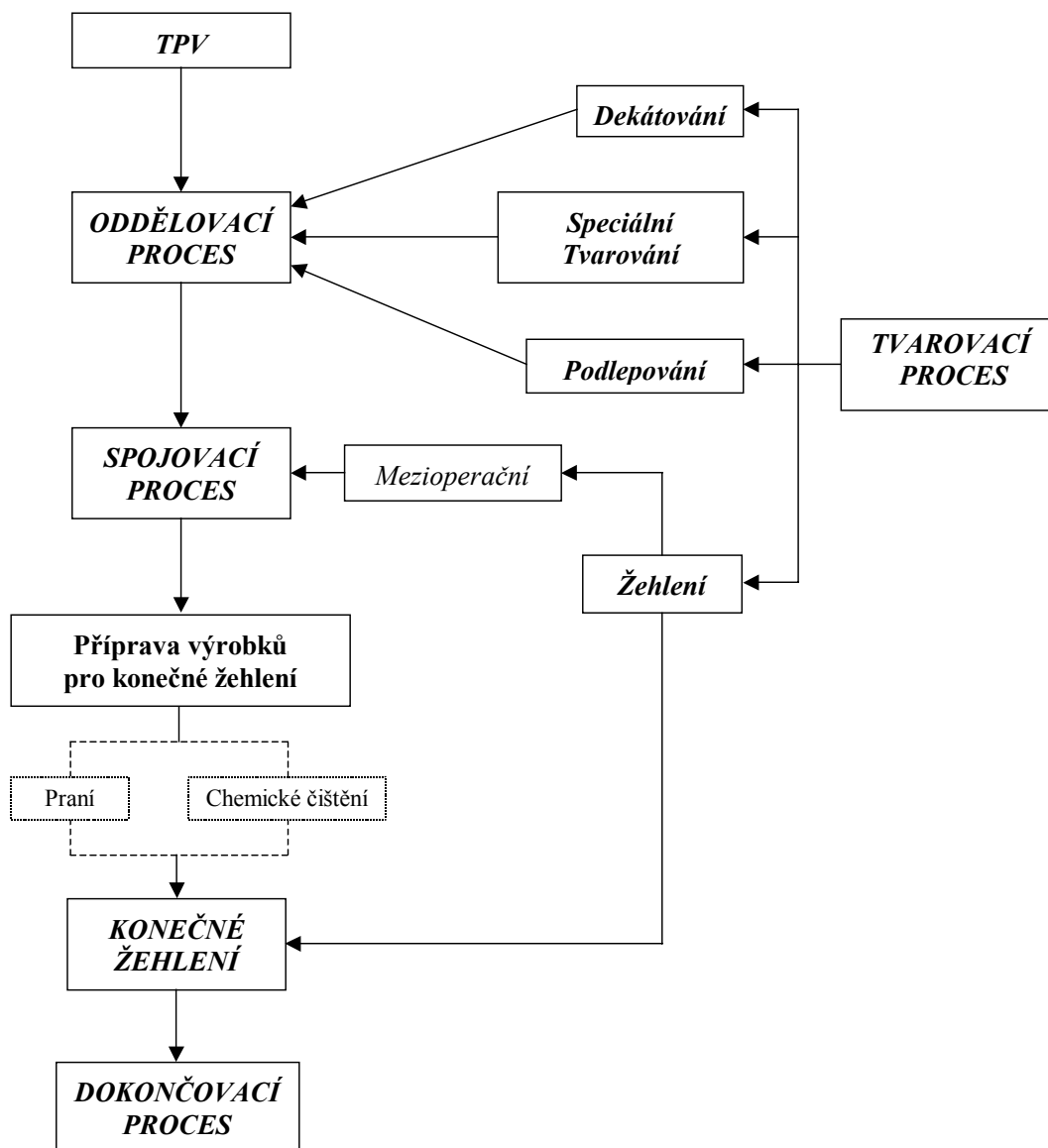

1 TVAROVACÍ PROCES

Tvarování představují tepelné a vlhkotepelné procesy, kterých úkolem je dodat oděvnímu výrobku maximální tvarovou stálost a zlepšit jeho konečný estetický vzhled. Tvarovací proces doprovází oděvní výrobek v průběhu celého výrobního procesu. Jeho jednotlivé prvky spolu s jejich začleněním do jednotlivých procesů výroby znázorňuje následující blokové schéma:

Obr. 1.1: Schéma tvarovacího procesu a jeho začlenění do konfekční výroby oděvů.

Dekatování – působení tepla a páry na oděvní materiál a jeho fyzikálně mechanické vlastnosti, pro zajištění jak tvarové tak rozměrové stálosti.

Speciální tvarování se vyskytuje zejména při zpracovávání textilních (i některých netextilních – kůže) materiálů. V oděvním průmyslu do této skupiny zařazujeme plisování. Mezi speciální tvarování může být zařazeno také tvarování svršků obuvi, výroba plstěných klobouků, vyrážení kožených etiket (pro jeansové oblečení), ...

Plisování oděvních výrobků znamená vytváření skladů materiálu, tedy skládání materiálu na hranu. Plisování oděvních výrobků a jejich částí je výhradně módní záležitost, používaná převážně na dámské a dětské oděvy. Plisuje se před nebo na konci oddělovacího procesu.

Podleповání – velkoplošné podleповání součástí oděvních výrobků pro získání tvaru a náležité pružnosti podleпенé části výrobku. Při podleповání se vytváří za působení teploty, tlaku po určitou dobu trvalé spojení vrchového materiálu s výztužnou vložkou pomocí termoplastických pojiv. Za podleповání se nepovažuje lepení, které znamená pouze spojení dvou součástí, popř. zajištění okrajů proti třepení.

Parametry podleповání: teplota, tlak a čas.

Žehlení – tepelné nebo vlhкотepelné zpracování oděvního výrobku za účelem zlepšení jeho vzhledu a zachování jeho tvaru dosaženého stříhem a zpracováním. Žehlení umožňuje, aby si výrobek dočasně podržel požadovaný tvar a vzhled, jde tedy o vratný proces. Rozlišuje se žehlení **mezioperační** (ve spojovacím procesu) a žehlení **konečné** (v konečném tvarovacím procesu).

Konečnému tvarovacímu procesu může předcházet **praní a chemické čištění**. Toto se provádí jenom v případě, že si materiál oděvního výrobku tuto úpravu vyžaduje pro svůj konečný vzhled (jeansové oblečení, ...), nebo když byl výrobek během zpracování znečištěn.

Parametry žehlení: teplota, tlak, čas a vlhkost.

Pracovní prostředky používané v tvarovacím procesu pro:

– **žehlení**

‣ **ruční**

- žehličky a žehlící tělesa,
- žehlící prkna a stoly,

‣ **strojní**

- žehlící stroje,
- žehlící figuríny,
- dožehlovací stroje (finišéry),
- zažehlovače,

- **podlepování**
  - podlepovací stroje,
- **fixaci**
  - fixační stroje,
- **speciální tvarování**
  - plisovací stroje,
  - ostatní stroje a zařízení pro tvarování.